



**RADA
EURÓPSKEJ ÚNIE**

**V Bruseli 11. októbra 2010 (13.10)
(OR. en)**

14455/10

**PESC 1234
CODUN 34
ESPACE 2
COMPET 284**

POZNÁMKA

Od: Generálny sekretariát

Komu: Delegácie

Č. predch. dok.: 17175/08 PESC 1697 CODUN 61

Predmet: Závery Rady o revidovanom návrhu kódexu správania pre činnosti v kozmickom priestore

Delegáciám v prílohe zasielame závery, ktoré Rada prijala 27. septembra 2010 spolu s revidovaným návrhom kódexu správania pre činnosti v kozmickom priestore, ktorý bol schválený ako základ pre konzultácie s tretími krajinami.

Závery Rady z 27. septembra 2010
o revidovanom návrhu kódexu správania pre činnosti v kozmickom priestore

Rada pripomína, že v kontexte expanzie činností v kozmickom priestore, ktoré prispievajú k rozvoju a bezpečnosti štátov, je cieľom Európskej únie posilnenie bezpečnosti týchto činností. Politika Európskej únie v oblasti kozmického priestoru môže prispieť k dosiahnutiu tohto cieľa.

Rada vyzýva vysokú predstaviteľku, aby na základe pripojeného revidovaného návrhu na kódex správania pre činnosti v kozmickom priestore, ktorý sa stanovil na základe rozsiahlych konzultácií s krajinami s vesmírnym programom, pokračovala v konzultáciách s tretími krajinami. Všetky štáty sa vyzvú, aby uvedený kódex, ktorý obsahuje opatrenia v oblasti transparentnosti a budovania dôvery, na dobrovoľnom základe dodržiavali.

Počas nadchádzajúcich konzultácií bude vysoká predstaviteľka rokovať s tretími krajinami, ktoré majú záujem o činnosti v kozmickom priestore, s cieľom vypracovať znenie, ktoré by bolo prijateľné pre čo najväčší počet krajín, a prijať kódex správania na diplomatickej konferencii ad hoc.

REVIDOVANÝ NÁVRH
KÓDEX SPRÁVANIA PRE ČINNOSTI V KOZMICKOM PRIESTORE

Preambula

Signatárske štáty,

Berúc na vedomie, že všetky štáty by mali aktívne podporovať a posilňovať medzinárodnú spoluprácu v oblasti výskumu a využívania kozmického priestoru na mierové účely;

Domnievajúc sa, že tieto činnosti zohrávajú rastúcu úlohu v hospodárskom, sociálnom a kultúrnom rozvoji národov, ochrane životného prostredia, podpore medzinárodnej spolupráce, posilňovaní národnej bezpečnosti a udržiavaní medzinárodného mieru;

Uznávajúc potrebu v čo najväčšej miere dodržiavať relevantné platné medzinárodné nástroje, ktoré podporujú mierové využívanie kozmického priestoru, aby bolo možné riešiť nové výzvy;

Uznávajúc tiež, kozmické spôsobilosti vrátane súvisiacich pozemných a kozmických odvetví a podporných prepojení sú mimoriadne dôležité pre národnú bezpečnosť a udržiavanie medzinárodného mieru a bezpečnosti;

Pripomínajúc iniciatívy na podporu mierového a bezpečného prostredia v rámci medzinárodnej spolupráce;

Pripomínajúc význam rozvoja opatrení v oblasti transparentnosti a budovania dôvery pre činnosti v kozmickom priestore;

Berúc do úvahy, že vesmírny odpad predstavuje hrozbu pre činnosti v kozmickom priestore a potenciálne obmedzuje účinné zavádzanie a využívanie kozmických spôsobilostí;

Zdôrazňujúc, že rastúce využívanie kozmického priestoru zvyšuje potrebu väčšej transparentnosti a lepšej výmeny informácií medzi všetkými subjektmi uskutočňujúcimi činnosti v kozmickom priestore;

Presvedčené, že vytvorenie súboru najlepších postupov so zameraním na zabezpečenie bezpečnosti v kozmickom priestore by sa mohlo stať užitočným doplnkom medzinárodného kozmického práva;

Poznamenávajúc, že takéto najlepšie postupy by sa mohli uplatňovať na všetky druhy činností v kozmickom priestore;

Potvrdzujúc svoje odhodlanie riešiť všetky konflikty týkajúce sa činností vykonávaných v kozmickom priestore mierovou cestou;

Uznávajúc, že komplexný prístup k bezpečnosti v kozmickom priestore by sa mal riadiť týmito zásadami: i) slobodný prístup ku kozmickému priestoru na mierové účely; ii) zachovávanie bezpečnosti a integrity všetkých kozmických objektov na obežnej dráhe; iii) riadne zváženie legitímnych štátnych obranných záujmov;

Uvedomujúc si, že komplexný kódex obsahujúci aj opatrenia v oblasti transparentnosti a budovania dôvery by mohol prispievať k spoločnému a presnému chápaniu vecí;

Prijímajú tento kódex správania pre činnosti v kozmickom priestore (ďalej len „kódex“):

I. Účel, rozsah pôsobnosti a hlavné zásady

1. Účel a rozsah pôsobnosti

- 1.1. Účelom tohto kódexu je zlepšenie bezpečnosti, zabezpečenia a udržateľnosti všetkých činností v kozmickom priestore.
- 1.2. Tento kódex sa vzťahuje na všetky činnosti v kozmickom priestore vykonávané signatárskymi štátmi alebo spoločne s inými štátmi, alebo mimovládnymi subjektmi, ktoré patria pod jurisdikciu signatárskeho štátu, vrátane činností vykonávaných v rámci medzinárodných medzivládnych organizácií.
- 1.3. Tento kódex schválením najlepších postupov prispieva k opatreniam v oblasti transparentnosti a budovania dôvery a dopĺňa súčasný rámec, ktorým sa riadia činnosti v kozmickom priestore.
- 1.4. Dodržiavanie tohto kódexu a opatrení, ktoré obsahuje, je dobrovoľné a otvorené všetkým štátom.

2. Všeobecné zásady

Signatárske štáty sa zaväzujú dodržiavať tieto zásady:

- slobodný prístup do kozmického priestoru, slobodný výskum a využívanie kozmického priestoru a slobodné prevádzkovanie kozmických objektov na mierové účely bez zásahov pre všetky štáty pri plnom rešpektovaní bezpečnosti, zabezpečenia a integrity kozmických objektov na obežnej dráhe v súlade s medzinárodným právom a normami v oblasti bezpečnosti, zabezpečenia a integrity,
- základné právo na individuálnu alebo kolektívnu sebaobranu v súlade s Chartou Organizácie Spojených národov,
- zodpovednosť štátov za vhodné opatrenia a spoluprácu v dobrej viere s cieľom predchádzať škodlivým zásahom do činností v kozmickom priestore, a

- zodpovednosť štátov za to, aby sa popri vedeckých, obchodných a vojenských činnostiach podporoval výskum a mierové využívanie kozmického priestoru, a za všetky vhodné opatrenia, ktorými sa má zabrániť, aby sa z kozmického priestoru stalo dejisko konfliktov.

3. Súlad so zmluvami, dohovormi a inými záväzkami súvisiacimi s kozmickým priestorom a podpora takýchto nástrojov

3.1. Signatárske štáty potvrdzujú svoje záväzky:

- dodržiavať súčasný právny rámec týkajúci sa aktivít v kozmickom priestore,
- usilovať sa o čoraz väčší súlad s týmito nástrojmi a o ich vykonávanie:
 - a) súčasný rámec, ktorým sa riadia činnosti v kozmickom priestore, okrem iného:
 - Zmluva o zásadách činnosti štátov pri výskume a využívaní kozmického priestoru vrátane Mesiaca a iných nebeských telies (1967),
 - Dohoda o pomoci kozmonautom a ich návrate a o vrátení predmetov vypustených do kozmického priestoru (1968),
 - Dohovor o medzinárodnej zodpovednosti za škody spôsobené kozmickými objektmi (1972),
 - Dohovor o registrácii objektov vypustených do kozmického priestoru (1975),
 - Štatút a Dohovor Medzinárodnej telekomunikačnej únie a jej Rádiokomunikačný poriadok (1995) v znení zmien a doplnení,
 - Zmluva o zákaze pokusov s jadrovými zbraňami v ovzduší, v kozmickom priestore a pod vodou (1963) a Zmluva o všeobecnom zákaze jadrových skúšok (1996), a
 - Medzinárodný kódex proti šíreniu balistických rakiet (2002);

b) vyhlásenia a zásady, okrem iného:

- Vyhlásenie o právnych zásadách, ktorými sa riadia činnosti štátov pri výskume a využívaní kozmického priestoru, ktoré sa prijalo rezolúciou Valného zhromaždenia OSN z roku 1962 (XVIII), (1963),
- Zásady týkajúce sa používania jadrových zdrojov energie v kozmickom priestore, ktoré sa prijali rezolúciou Valného zhromaždenia OSN 47/68 (1992),
- Vyhlásenie o medzinárodnej spolupráci pri výskume a využívaní kozmického priestoru v prospech a v záujme všetkých štátov, ktorým sa osobitne prihliada na potreby rozvojových krajín, prijaté rezolúciou Valného zhromaždenia OSN 51/122 (1996), a
- Odporúčania o praxi štátov a medzinárodných organizácií pri registrácii kozmických objektov podľa rezolúcie Valného zhromaždenia OSN 62/101 (2007),

3.2. Signatárske štáty opätovne potvrdzujú svoju podporu koordinovanému úsiliu zameranému na dosiahnutie všeobecného prijatia uvedených nástrojov a ich úplného dodržiavania.

II. Všeobecné opatrenia

4. Opatrenia týkajúce sa operácií v kozmickom priestore

4.1. Signatárske štáty sa zaväzujú ustanoviť a vykonávať národné politiky a postupy na minimalizáciu možnosti nehôd v kozmickom priestore, zrážok medzi kozmickými objektmi a akýchkoľvek škodlivých zásahov do práv ostatných štátov na mierový výskum a využívanie kozmického priestoru.

4.2. Signatárske štáty sa pri činnostiach v kozmickom priestore zaväzujú:

- nepodnikať kroky, ktorých cieľom je priamo alebo nepriamo poškodiť alebo zničiť kozmické objekty, pokiaľ takéto kroky nepodnikajú s cieľom minimalizovať tvorbu vesmírneho odpadu a/alebo pokiaľ nie sú odôvodnené základným právom na individuálnu alebo kolektívnu sebaobranu v súlade s Chartou Organizácie Spojených národov alebo naliehavou bezpečnostnou situáciou,

- prijímať vhodné opatrenia na minimalizáciu rizika zrážky, a
- dodržiavať všetky odporúčania Medzinárodnej telekomunikačnej únie a jej predpisy o vyhradení rádiového frekvenčného spektra a pridelení orbít.

- 4.3. Pri manévrovaní s kozmickými objektmi, napr. pri zásobovaní vesmírnych staníc, opravne kozmických objektov, zmenšovaní objemu vesmírneho odpadu alebo úprave polohy kozmických objektov, signatárske štáty potvrdzujú svoj zámer prijímať všetky primerané opatrenia na minimalizáciu rizika zrážky.
- 4.4. Signatárske štáty sa zaväzujú podporovať rozvoj usmernení o operáciách v kozmickom priestore na vhodných fórach s cieľom chrániť bezpečnosť operácií v kozmickom priestore dlhodobú udržateľnosť činností v kozmickom priestore.
- 4.5. Signatárske štáty sa zaväzujú podporovať ďalšie bezpečnostné záruky v rámci vhodných fór na účely zvýšenia bezpečnosti činností v kozmickom priestore zo strany všetkých štátov a s cieľom predísť pretekom v zbrojení v kozmickom priestore.

5. Opatrenia týkajúce sa vesmírneho odpadu a zmenšovania jeho objemu

Signatárske štáty sa s cieľom obmedziť tvorbu vesmírneho odpadu a zmenšovať jeho negatívny vplyv v kozmickom priestore zaväzujú:

- neničiť úmyselne žiadne kozmické objekty, ani nevykonávajú žiadne iné činnosti, ktorými by sa mohol vytvoriť vesmírny odpad s dlhou životnosťou,
- prijímať a vykonávať v súlade so svojimi vnútornými postupmi vhodné politiky a postupy alebo iné účinné opatrenia na vykonávanie Usmernení Výboru Organizácie Spojených národov pre mierové využitie vesmíru o zmenšovaní objemu vesmírneho odpadu podľa rezolúcie Valného zhromaždenia OSN 62/217.

III. Mechanizmy spolupráce

6. Oznamovanie činností v kozmickom priestore

6.1. Signatárske štáty sa zaväzujú, že budú včas a v najväčšom možnom, avšak primeranom rozsahu oznamovať všetkým potenciálne dotknutým signatárskym štátom informácie o činnostiach v kozmickom priestore relevantné na účely tohto kódexu, okrem iného:

- plánované manévry, ktorých výsledkom môže byť nebezpečná blízkosť ku kozmickým objektom signatárskych štátov, ako aj štátov, ktoré kódex nepodpísali,
- oznámenie vopred o vypustení kozmických objektov,
- zrážky, rozpadnutie objektov na obežnej dráhe a akékoľvek iné zničenie kozmických objektov vytvárajúce merateľný orbitálny odpad, ku ktorým došlo,
- predpovedané vysoko rizikové udalosti spočívajúce v opätovnom návrate objektov, pri ktorých by vracajúci sa objekt alebo zvyškový materiál z tohto objektu pravdepodobne pretrval a spôsobil potenciálne významné škody, alebo by mohol spôsobiť rádioaktívnu kontamináciu, a
- nesprávne fungovanie kozmických objektov na obežnej dráhe, ktoré by mohlo viesť k značne zvýšenej pravdepodobnosti vysoko-rizikového návratu alebo zrážky medzi kozmickými objektmi na obežnej dráhe.

6.2. Signatárske štáty sa zaväzujú poskytovať vyššie uvedené oznámenia diplomatickou cestou alebo akýmkoľvek iným spôsobom, na ktorom sa vzájomne dohodnú.

7. Registrácia kozmických objektov

Signatárske štáty sa zaväzujú registrovať kozmické objekty v súlade s Dohovorom o registrácii objektov vypustených do kozmického priestoru a poskytovať generálnemu tajomníkovi Organizácie Spojených národov relevantné údaje uvedené v danom dohovore a v Odporúčaniach o praxi štátov a medzinárodných organizácií pri registrácii kozmických objektov, ktoré sa prijali rezolúciou Valného zhromaždenia OSN 62/101.

8. Informácie o činnostiach v kozmickom priestore

- 8.1. Signatárske štáty sa zaväzujú ku každoročnej výmene prípadných informácií podľa potreby o:
- svojich politikách a stratégiách pre kozmický priestor vrátane hlavných cieľov činností, ktoré súvisia s bezpečnosťou a obranou v kozmickom priestore
 - svojich politikách a postupoch pre kozmický priestor s cieľom predchádzať nehodám, zrážkam a iným formám škodlivých zásahov a minimalizovať pravdepodobnosť ich výskytu,
 - svojich politikách a postupoch pre kozmický priestor s cieľom minimalizovať tvorbu vesmírneho odpadu a
 - úsilí podporovať všeobecné dodržiavanie právnych a politických regulačných nástrojov týkajúcich sa činností v kozmickom priestore.
- 8.2. Signatárske štáty môžu tiež zvážiť poskytovanie včasných informácií o kozmických environmentálnych podmienkach a prognóz vládnyh agentúram a príslušným mimovládnyh subjektom všetkých štátov s vesmírnym programom, ktoré zozbierali prostredníctvom svojich spôsobilostí pre získavanie poznatkov o situácii v kozmickom priestore.

9. Konzultačný mechanizmus

- 9.1. Bez toho, aby boli dotknuté súčasné konzultačné mechanizmy ustanovené v článku IX zmluvy o kozmickom priestore z roku 1967 a v článku 56 štatútu Medzinárodnej telekomunikačnej únie, sa signatárske štáty rozhodli vytvoriť tento konzultačný mechanizmus:
- Signatársky štát, ktorý môže byť priamo ovplyvnený určitými činnosťami v kozmickom priestore vykonávanými jedným alebo viacerými signatárskymi štátmi a ktorý má dôvod domnievať sa, že tieto činnosti sú alebo môžu byť v rozpore s hlavnými účelmi kódexu, môže požiadať o konzultácie s cieľom dospieť k vzájomne prijateľným riešeniam týkajúcim sa prijatia opatrení, aby sa predišlo hroziacemu riziku zranenia osôb alebo poškodenia majetku alebo potenciálne škodlivému zásahu do činnosti signatárskeho štátu v kozmickom priestore, alebo aby sa tieto riziká minimalizovali.

- Signatárske štáty podieľajúce sa na konzultačnom postupe sa zaväzujú:
 - konzultovať diplomatickou cestou alebo akýmkoľvek inými spôsobmi, na ktorých sa vzájomne dohodnú, a
 - spoločne a kolegiálne pracovať v časovom rámci, ktorý je dostatočne naliehavý na zmiernenie alebo odstránenie identifikovaných rizík, ktoré pôvodne viedli ku konzultáciám.
- Všetky ostatné signatárske štáty, ktoré majú dôvod domnievať sa, že ich činnosti v kozmickom priestore by boli identifikovaným rizikom ovplyvnené, a ktoré ktorý požiadajú o účasť na konzultáciách, majú mať na ňu so súhlasom signatárskych štátov, ktoré požiadali o konzultácie a signatárskych štátov, ktoré dostali túto požiadavku, nárok.
- Konzultujúce signatárske štáty majú hľadať vzájomne prijateľné riešenia v súlade s medzinárodným právom.

9.2. Signatárske štáty navyše môžu na dobrovoľnom základe navrhnúť vytvorenie mechanizmu na vyšetrovanie preukázaných incidentov s vplyvom na kozmické objekty a na zhromažďovanie spoľahlivých a objektívnych informácií, ktoré uľahčia ich posúdenie. Mechanizmus, ktorý sa určí neskôr, by mal využívať informácie, ktoré signatárske štáty poskytnú dobrovoľne v súlade s vnútroštátnymi predpismi a nariadeniami, a zoznam medzinárodne uznávaných expertov, ktorí vyšetrovanie vykonajú. Zistenia a akékoľvek odporúčania týchto expertov majú mať poradný charakter a nie sú pre signatárske štáty zapojené do incidentu, ktorý je predmetom vyšetrovania, záväzné.

IV. Organizačné aspekty

10. Dvojročné zasadnutia [signatárskych štátov] [zmluvných strán]

10.1. Signatárske štáty rozhodnú, že každé dva roky alebo s inou frekvenciou podľa ich dohody sa budú konať zasadnutia s cieľom vymedzovať, preskúmať a rozvíjať tento kódex a zabezpečovať jeho účinné vykonávanie. Program takýchto zasadnutí môže byť okrem iného:

- i) preskúmanie vykonávania kódexu; ii) rozvoj kódexu a iii) iné potrebné opatrenia vrátane opatrení potrebných v dôsledku pokroku vo vývoji kozmických technológií a ich uplatňovania.

- 10.2. Rozhodnutia na takýchto zasadnutiach sa prijímajú konsenzom prítomných signatárskych štátov.
- 10.3. Na výsledky zasadnutia sa vhodným spôsobom upozornia príslušné medzinárodné fóra vrátane Výboru Organizácie Spojených národov pre mierové využitie vesmíru (COPUOS) a Konferencie o odzbrojení.

11. Ústredné kontaktné miesto

Signatárske štáty by mali zvoliť ústredné kontaktné miesto s cieľom:

- prijímať žiadosti o prístupenie nových štátov a oznamovať takéto pristúpenia,
- udržiavať elektronický systém na výmenu informácií,
- plniť úlohu sekretariátu na zasadnutiach signatárskych štátov a
- plniť iné úlohy, ktoré signatárske štáty určili.

12. Databáza činností v kozmickom priestore

Signatárske štáty sa zaväzujú vytvoriť elektronickú databázu a komunikačný systém, ktoré by sa mali používať výlučne v ich prospech a ktoré by:

- zhromažďovali a šíрили oznámenia a informácie predložené podľa ustanovení tohto kódexu a
- slúžili ako mechanizmus na sprostredkovanie žiadostí o konzultácie.

13. Účast' organizácií pre regionálnu integráciu a medzinárodných medzivládnych organizácií

V tomto kódexe sa odkazy na signatárske štáty uplatňujú na:

- Európsku úniu vzhľadom na jej právomoci v záležitostiach, na ktoré sa vzťahuje tento kódex, bez toho, aby boli dotknuté právomoci jej členských štátov.
- S výnimkou článkov 10 až 12 vrátane: Na akúkoľvek organizáciu pre regionálnu integráciu alebo medzinárodnú medzivládnu organizáciu, ktorá vykonáva činnosti v kozmickom priestore, ak väčšina členských štátov tejto organizácie je signatárskym štátom.